

ERREREFUXIATUAK

**FAMILIA GROAREN BILA
HERRITIK KANPO**

Lehen Hezkuntza

5 - 6

Animatzailearen Gida

○ Aurkezpena	3
○ Gaia aztertzen hasita	5-7
○ Proiektua: Solidaritatea Sudaneko Hegoaldearekin	8-9
○ 1. Jarduera	10-11
○ 1. Jarduera (Laneko Fitxa)	12
○ 2. Jarduera	13-14
○ 2. Jarduera (Laneko Fitxa)	15
○ 3. Jarduera	16-17
○ 3. Jarduera (Laneko Fitxa)	18
○ 4. Jarduera	19-20
○ Otoitza egiteko materiala	21-22
○ Emakume errefuxiatuak arriskuan	23

Aurkezpena

PROCLADE YANAPAYn (Garapenerako Klaretar Sustapena) 10 urte daramatzagu Garapenerako Sentsibilizazio eta Hezkuntza materiala editatzen, ikastetxeei zuzenduta batez ere.

Aurten material berria prestatu dugu, **ERREFUXIATUEN** gaiaren inguruan. Zoritxarrez, oso gutxi agertzen da gai hori gure gizartean eta, beraz, nahikoa ahaztuta dago. Horregatik, gure kanpaina berria aurkeztu nahi dizuegu: **"ERREFUXIATUAK: Familia giroaren bila Herritik kanpo"**. Ekimen horren bidez, arrazoia edozein dela ere (politika, erlijioa...), etxetik ihes egin behar izan duten pertsonen bizimoduetara hurbildu nahi dugu. Ihesaldi horren arrazoiak eta ondorioak ezagutu nahi ditugu: haien larrupean jarri nahi dugu, zer sentitzen duten jakiteko; eta, nolabait, haiekin solidario izan nahi dugu.

Aurreko edizioetan bezala, Hegoaldeko ahotsak entzun ahal izango ditugu, zuzeneko lekukotzaren bidez. Pertsona horien bidez, leku jakin bateko oihartzunak iritsiko zaizkigu: Sudan. Izan ere, herrialde hori bukaerarik gabeko gerra batetik irten nahian dabil. Irakasle izateko prestakuntza emango duen proiektu batekin kolaboratu nahi dugu, Afrikako herrialde horretan haurrek hezkuntzarako eskubidea izan dezaten.

Eskuetan duzun Gida honek lanerako tresna izatea du helburu, Lehen Hezkuntzako 5 eta 6. mailako haurrek Kanpainen parte hartu dezaten. Hauxe da talde horiekin lantzeko aukeratu dugun gaia: **Haur errefuxiatuak**. Baliagarri izatea espero dugu.

Kanpainaren mezua zabaltzeko eta material osagarria eskaintzeko helburuarekin, blog bat ere ireki dugu:

<http://procladeyanapay0910.nireblog.com>

Sartu blogean eta idatzi zure gogoetak eta lanak (procladeyanapay@gmail.com).

Eskerrik asko zure lan solidario eta misiolariagatik.

PROCLADE YANAPAY
Hezkuntza eta Sentsibilizazio Saila

Gaia aztertzen hasita...

Hona hemen errefuxiatuaren definizioa: “zenbait arrazoi direla medio -arraza, erlijioa, nazionalitatea, gizarte-talde jakin bateko partaide izatea, iritzi politikoa-, jazarpena jasango duen beldurrez, bere jaioterritik kanpo dagoena eta, arrazoi horiek direla-eta, herrialde horren babespean jarri ezin duena edo nahi ez duena...”

Errefuxiatuen Estatutuari buruzko 1951eko Konbentzioa

Gaur egun milioika dira, egun batetik bestera, beren ondasunak bildu eta jaioterrira, etxea edota lagunak atzean utzi behar izan dituzten pertsonak: horiek dira errefuxiatuak eta desplazatuak. 2008ko datuen arabera, 42 milioi lagunek etxetik alde egin behar izan dute: horietatik 15,2 milioi *errefuxiatuak* dira, 26 milioi *herrialde barruan desplazatuak*, eta gainerakoak, hau da, 800.000 lagun inguru, *babesa* eskatu dutenak. Pertsona horietatik % 80 emakumeak eta haurrak dira. Egunero, 12.000 lagun inguru dira etxetik kanpora babes bila joan behar izaten dutenak, bai herrialde bereko beste leku batera, bai atzerrira.

Batzuek errefuxiatu izaera hartu behar izaten dute, beren giza eskubide bat edo batzuk zapalduta edo mehatxupean daudelako. Inork ez du errefuxiatu izan nahi, bere borondatez. Errefuxiatu izatea atzerritar izatea baino gehiago da. Atzerrian bizi behar dute, beti inoren menpe, oinarrizko beharrez, hau da, jana, arropa eta etxebizitza lortzeko.

Gehienek beren gobernuetara jo dezakete oinarrizko giza eskubideak eta osotasun fisikoa bermatu edo babestu beharra duten bakoitzean; errefuxiatuek, aldiz, ez dute halako aukerarik. 1951n Errefuxiatuentzako Nazio Batuen Goi Komisarioaren (ACNUR) figura sortu zen, estatuak kontziente izan daitezen eta errespetuz jokatu, errefuxiatuak eta asilo bila dabiltzanak babesteko duten betebeharrarekin, eta haien arazoak konpondu ditzaten.

**UNHCR
ACNUR**

La Agencia de la ONU para los Refugiados

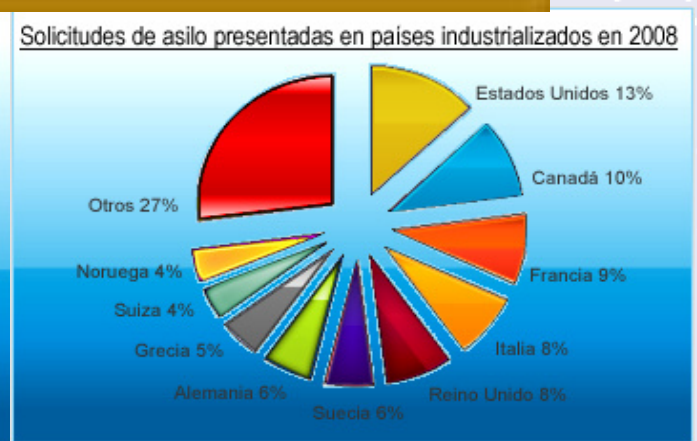
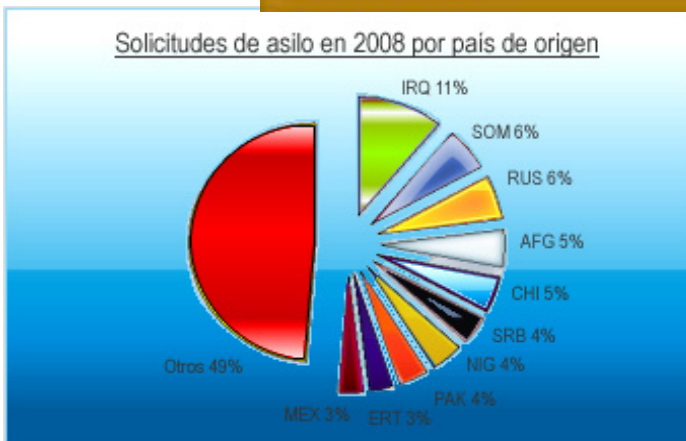
ERREFUXIATUAK

Definizioak

Errefuxiatuak	Zenbait arrazoi direla medio, hala nola arraza, erlijioa, nazionalitatea, gizarte-talde jakin bateko kide izatea edota iritziz politiko jakin bat izatea, jazarpena jasateko arriskuan bizi diren pertsonak. Jaioterrik kanpo bizi dira eta ezin dute edo ez dute nahi herrialde horren babesik; edota nazionalitaterik izan ez eta jaioterrik kanpora egonik, ezin dute edo ez dute nahi beren jaioterrira itzuli.
Barneko desplazatuak	Pertsona horiek ohiko etxebizitza utzi edota ihes egin behar izan dute, arazo edo gatazka jakin batzuetatik urruntzeko: gatazka armatuak, indarkeria-egoera orokorra, giza eskubideen urraketa, edota katastrofe naturalak nahiz gizakiak eragindakoak. Betiere, nazioarte mailan ezagutzen den estatuko muga gainditu gabe. Barneko gatazka armatuak mundu osoan ugaltu dira eta Iparraldeko Gobernuak errefuxiatuen fluxua murrizteko egin dituzten ahaleginek nabarmen areagotu dute herrialde barneko desplazatu kopurua.
Herririk gabekoak	Nazionalitaterik gabeko pertsonak dira, Estatu batek ere ez dielako herritar izaera ematen. Pertsona bat egoera horretan aurkitu daiteke inoiz nazionalitaterik izan ez duelako (jaiotzean ez zitzaiolako halakorik atxiki), edota nazionalitatea galdu eta berririk eskuratu ez duelako. Herririk ez izatearen arrazoi nagusietako bat Estatua desagertzea izaten da; legeria eskas edo ahul baten ondorioa ere izan daiteke, edo baita ezkontzan edota jaioberrien erregistroan gertaturiko akatsen ondorioa ere. Giza Eskubideen Deklarazio Unibertsalak oinarritzko giza-eskubide gisa jasotzen du naziotasuna; eta pertsona guztiek dute egoera horretaz gozatzeko eskubidea.

FAMILIA giroaren bila HERRITIK kanpo

Errefuxiatuak / Etorkinak

Gero eta sarriago, etorkinek eta errefuxiatuek ibilbide eta garraio berdinak erabiltzen dituzte. Hala ere, zeharo desberdinak dira; horregatik, Nazioarteko Zuzenbideak desberdin tratatzen ditu batzuk eta besteak. Etorkinek, arrazoi ekonomikoek eraginda datozenek batez ere, bizimodua hobetzarren erabakitzen dute leku batetik bestera joatea. Errefuxiatuek, ostera, bizia salbatzeko edo askatasuna ez galtzeko alde egiten dute. Errefuxiatuak, herrialde barneko desplazatuak eta etorkinak, denak nahastu eta modu berean tratatzen dira, gero eta gehiago: mesfidantzaz, eta are gehiago, gorrotoz eta gaitzespenez ere bai.

Emakume errefuxiatuak

Sorlekutik irten behar izan duten pertsonen erdiak emakume helduak eta neskatok dira. Etxekoan, beraien gobernuen eta, sarri askotan, familia-egitura tradizionalen laguntzarik gabe, emakume horiek babesik gabe egoten dira maiz. Erbestera bidean hainbat ordu egin ondoren, agintarien aldetik jazarpena edo ezaxola jasaten dute eta, sarritan sexu-abusuak ere bai, baita ustez toki segurura iritsi eta gero ere. Mehatxu pertsonal horiei aurre egin eta horrek dakarren estigmatizazio soziala jasateaz gain, emakumeek beste ardura batzuk ere hartu behar izaten dituzte, hau da, beren familien segurtasun

Solidaritatea Sudaneko Hegoaldearekin

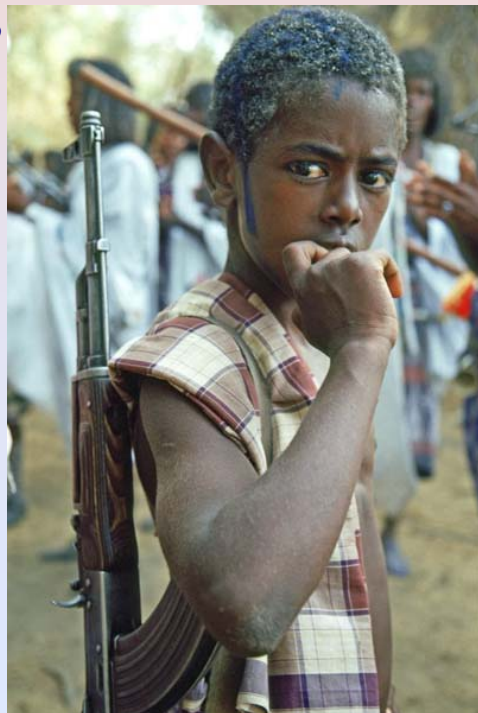
- Sudanek **40 milioi biztanle** inguru ditu, eta Afrika osoko herrialderik handiena da. Kolonialismoaren garaitik aurrera, familia etniko eta erlijioso handi bi bereizi behar dira: **arabiar musulmanak** (biztanleriaren %40); iparraldean bizi dira, eta tradizioz botere ekonomikoa eta politikoa kontrolatu izan dituzte. Eta **afrikar kristauak** (biztanleriaren %60); hegoaldean bizi dira, gutxiagotasun egoeran eta iparraldeko bizilagunengandik marjinetuta.

- 1956an independentzia lortu zenetik, Sudango biztanleak **etengabeko gataskan** bizi izan dira. Iparraldekoen eta hegoaldekoen arteko tira-birak direla

eta, **bi gerra zibil** izan dituzte: 1956-1972an eta 1983-2004an. Azkeneko gerra horretan, bi milioi bizilagun hil ziren, eta beste lau milioik atzerrira alde egin behar izan zuten.

- Iparrak eta hegoak bizi duten etengabeko gatatzak gain, 2003. urtean, milizia arabiarrek, Khartumgo gobernu zentralaren oniritziarekin, garbiketa etnikoa sustatzeko operazio bati ekin zioten mendebaldean (Darfur), eta **gaur egungo giza tragedia handienetariko bat** eragin zuten. Gatatzka honen hasieran etnien arteko arazoa bazegoen ere, bestelako argudioak ere bazeuden, politikoa eta ekonomikoa, hain zuzen ere. Horien artean, hegoaldeko lur emankorrak eta bertako baliabide naturalak lortzeko borroka azpimarratu beharra dago, **petrolio**a batez ere.

- 2005ean lortutako **Bake-hitzarmenean**, Sudan Hegoaldeak autonomia zabala lortu zuen sei urterako, hau da, 2011ko erreferendumean Hegoalderako independentzia erabakiko den ala ez jakin arte. Sudan Hegoaldea 10 estatuk osatzen dute gaur egun, eta estatu horietako bakoitzak bere gobernu eta batzar deszentralizatuak ditu. Sudango hegoaldeak hamabi milioi biztanle ditu guztira.

FAMILIA giroaren bila HERRITIK kanpo

- Sudan Hegoaldean etnia bat baino gehiago daude, 20 tribu baino gehiagotan banatuta, eta, horrek, jakina, zaildu egiten du identitate komun bat lortzea. Eskualde horretako bizi-baldintzak planeta osoko gogorrenak dira: hamar biztanletik zortzik **tokiz aldatu behar izan** dute, 1983tik 2004ra bitartean bizi izandako gatazka armatuaren ondorioz. Biztanleriaren %92 pobreziarik gorrienean bizi da.
- **Emakumeak**, hau da, biztanleen %65, egoera bereziki gogorrean daude: gatazka iraun zuen bitartean, bortxatu eta tratatu txarrak eman zizkieten bando desberdinetako soldaduek; emakume asko saldu eta esklabo gisa erabili zituzten. Etxean gizonik gabe, eta egoera ekonomiko benetan larrian, beraiek egin behar izan zuten etxearen kargu. Horretaz gain, aipatu behar da neskatoentzat oso zaila dela eskolara joatea: eskolara joaten den neska-kopurua mutilen erdia da. Irakasleen artean ere, %14 baino ez dira emakumezkoak.
- Datu horiek guztiek talka egiten dute **lurraldeak berez dituen aberastasunekin**: lur emankorrak eta petrolio-putzuak. Gerran egon arren, Hegoaldeko Sudan etengabe hazi da, urteko %6ko erritmoan hazi ere.

SUDAN HEGOALDEAREKIN ELKARTASUNA

izeneko proiektuaren helburua da Hezkuntzako profesionalak prestatzeko sarea abian jartzea.

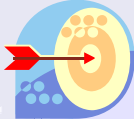
- Bi prestakuntza-zentro eraiki, hornitu eta abian jarriko dira: Malakal-en bat, eta Rimenze-n bestea, gatazka gehien zigortu dituen lurraldeetako bitan, hain zuzen ere.
- Prestakuntza horretan tartekatuta egingo dira ekintza presentzialak eta urrutikoak. Azken horietarako, baliabide ugari erabiliko dira: internet, irratia eta inprimakiak.
- Prestakuntza jaso dezakete irakasle izan nahi dutenek edo dagoeneko irakaskuntzan dihardutenek, horien prestakuntza-maila hobetzeko.
- Prestakuntza horretan ingelesa sartzen da, horixe baita Sudan Hegoaldeko curriculum berria garatzeko hizkuntza ofiziala.
- 80 kongregazio erlijiosotik gora daude proiektu horretan laguntzen.

PROIEKTUA

1 JARDUERA

HELBUURUAK

1. Bizitzeko etxea izatea zein garrantzitsua den ulertzea.
2. Etxe batean bizitzea eta familia bat osatzea zertan diren desberdinak jakitea.
3. Etxean ditugun eta beharrezkotzat hartzen ditugun gauza askorik gabe ere bizi gaitezkeela ohartzea.

IDEIA NAGUSIAK

1. Munduko pertsona guztiek etxea izateko eskubidea dute.
2. Gu etxe batean bizi gara gure familiarekin batera. Gure etxeetan, ondo bizitzeko behar ditugun espazioak eta gauzak ditugu.
3. Etxean, gure oinarrizko beharrak asetzeko behar diren ballabide guztiak ditugu: elikatzeko, garbitzeko, hotzetik eta berotik babesteko, atsedean hartzeko...
4. Familia egiteko lekua ere bada gure etxea. Familiako kideok elkarrekin bizi gara: hitz egiten dugu, lanak (etxeakoak, eskolakoak...) egiten laguntzen diogu elkarri, urtebetetzeak eta beste jai batzuk (Gabonak...) ospatzen ditugu... Horregatik esaten dugu etxea familiaren lekua dela.
5. Munduko haur guztiek ez dute guk bezala etxe batean bizitzeko aukerarik. Garrantzitsua da ditugun gauzez arduratzea eta horiek zaintzen ahalegintzea

LAN EGITEKO PROPOSAMENA

1. Lan Koadernoko 1. fitxa betetzeko eskatuko diegu hurrei. Fitxa horretan, gure etxearen zenbait funtzio azaltzen dira (elikadura, garbiketa, segurtasuna...). Etxean funtzio horiek egiteko zer gauza duten idatzi beharko dute dagokion lekuan. Esate baterako, garbiketarako: dutxa, garbigailua, xurgagailua...
2. Egindakoaren bateratze-lana egingo dugu, eta antzekotasunak eta desberdintasunak aztertuko.
3. Lehen elkarrizketa horren ondoren, eskatuko diegu atal bakoitzean bazter ditzaketen bi gauza gorritz markatzeko. Bateratze-lana egingo dugu, eta antzekotasunak eta desberdintasunak aztertuko ditugu. Gauza horietatik zenbat bazter dezakegun aztertuko dugu, eta zenbat hartzen dugun beharrezkotzat. Hitz egingo dugu: gauza horiek alde batera utziz gero, nola egingo genuke haiekin egiten dugun funtzioa?
4. Lehen aipatutako funtzioak egiteko lekua izateaz gain, familia egiten laguntzeko funtzioa egiten du etxeak; hau da, familia osatzeko lekua izan daiteke. Hurrekin hitz egingo dugu: Etxean egiten ditugun zer gauzak laguntzen digute familia izaten (elkarrekin bazkaldu, etxeko lanak banatu, hitz egin, elkarrekin film bat ikusi...)? Fitxaren amaierako bihotzean idatzi behar dituzte beren ekarpenak.
5. Ondorioak.

1 JARDUERA

LANEKO FITXA

ETXEARIESKER...

Elikadura	
Garbitasuna	
Segurtasuna	
Komunikazioa Harremana	
Denbora-pasa	

Familia

2. JARDUERA

HELBURUAK

1. Haurrak ohartaraztea munduko pertsona asko errefuxiatu-eremuetan bizi direla, eta horrek zer ondorio dituen aurkitzea.
2. Norberaren etxea zaintzen laguntzea, etxeko lanetan lagunduz.

IDEIA NAGUSIAK

1. Munduko pertsona guztiek etxea izateko eskubidea dute.
2. Hala ere, munduko pertsona horiek ezin dute eskubide hori gauzatu. Arrazoi ugari direla medio (elikagai-eza eragiten duten lehorte handiak, epidemiak, gerrak, etab.), hainbat eta hainbat pertsona beren etxetik alde egitera behartuta daude, bizitzeko leku hobe baten bila.
3. Bizilekua uzten dutenek lagunak ere uzten dituzte, gauza asko ere uzten dituzte...; denoi kostatzen zaigu hori, eta triste jartzen gaitu. Normalean, gure kasuan, etxez aldatzen garenean, etxe hobe batera joateko izaten da.
4. Haur errefuxiatuak ere "etxez aldatzen" dira, baina, haien kasuan, ihes egin behar dute, beren etxean jarraituz gero hiltzeko arriskuan baitaude.
5. Haurrok oinarritzko zenbait eskubide ditugu: etxebizitza izateko, hezkuntza jasotzeko, osasuntsu hazteko eta jolasteko eskubideak, besteak beste. Beharrezkoak dira eskubide horiek, etorkizunerako presta gaitzen.
6. Errefuxiatu-eremuetan bizi diren neska-mutilek eskubide asko galtzen dituzte. Hori dela eta, ezin dira etorkizunean bizimodu duina izateko ondo prestatu; besteak beste, ezin dira osasuntsu hazi, ikasi eta lasai bizi.
7. Munduko pertsona errefuxiatuen erdia emakumeak eta haurrak dira; gerra piztuz gero, gizonak defendatu behar dute herrialdea, eta haletako asko hil egiten dira.

LAN EGITEKO PROPOSAMENA

1. Neska-mutilekin hitz egingo dugu: Inoiz aldatu gara etxez? Zergatik izan da? Etxe berria hobea ala txarragoa izan da?
2. **Errefuxiatuak** (7:38) eta **Errefuxiatu-eremu bateko bizimodua** (2:01) bideoak ikusiko ditugu. Bideo horiei esker, errefuxiatuen errealitatea nolako den jakin dezakegu: zergatik egin behar duten ihes, etxetik joatean berekin zer eraman duten, zer baldintzatan bizi diren. Bideo laburrak dira baina informazio asko ematen dute. Garrantzitsuena da haurrek irudiei erreparatzea. Animatezaileek bideoak ematen dituzten datuak biltzen lagunduko diete.
3. Haurrekin hitz egingo dugu: Zergatik daude pertsona errefuxiatuak? Zergatik egin behar izan dute ihes beren etxetik? Nolako da errefuxiatu-eremu bat? Nola bizi da jendea? Nondik hartzen dute ura? Gaixotasunik izango al da? Ba al dute ikasteko aukerarik? Nolakoak izango dira eskolak? Egin al daitezke guk gure etxean egiten ditugun funtzioak (otorduak, garbiketa, aisia, familia...)? Zer egoeratan egiten dira funtzio horiek? Zer zailtasun dituzte horiek egiteko? Zenbat denbora bizi daiteke egoera horretan? Nola sentituko zinateke horrelako egoera batean? Zer espero zenuke besteek zuegatik egitea? Bidezkoa al da pertsona horiek horrela bizitzea?
4. Interneten haurren eskubideak bilatzeko eskatuko diegu. Arrasto gisa, Lan Koadernoko 2. fitxako taulari errepararaziko diegu. Taula horretan, haurren eskubideei buruzko irudiak daude. Irudi bakoitzaren ondoan, dagokion eskubidea idatzi beharko dute. Ariketa horren bateratze-lana egingo dugu.
5. Haurrekin hitz egingo dugu: Zein eskubide ditugu guk? Zeintzuk ez? Haurren zein eskubide errespetatzen dira errefuxiatu-eremuetan? Zeintzuk ez dira errespetatzen? Bidezkoa al da haur horiek baldintza horietan bizitzea? Zer irtenbide bururatzen zaizu?
6. Ondorioak.

LANEKO FITXA

2 JARDUERA

HAURREN eskubideak

Berdintasunerako eskubidea, arraza, erlijioa edo nazionalitatea kontuan hartu gabe.

Babes berezia jasotzeko eskubidea, fisikoki, mentalki eta sozialki osasuntsu eta libre has daitezten.

Izen bat eta nazionalitate bat izateko eskubidea.

Elikadura, etxebizitza eta osasun-arreta egokia izateko eskubidea.

Urritu fisikoek eta psikikoek hezkuntza eta arreta bereziak jasotzeko eskubidea.

Familiak eta gizarteak maitatua eta ulertua izateko eskubidea.

Doako hezkuntza baterako eskubidea. Ondo pasatzeko eta jolasteko eskubidea.

Abandonatua eta lanean esplotatua ez izateko eskubidea.

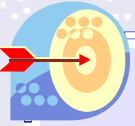
Arrisku-egoeretan arreta eta laguntza jasotzen lehenak izateko eskubidea.

Munduko pertsona guztien arteko elkartasuna, adiskidetasuna eta justizia sustatzen dituen hezkuntza jasotzeko eskubidea.

3 JARDUERA

HELBURUAK

1. Hurrek Sudanen bizi duten errealitatea ezagutzea eta herrialde horren aukerak ikusten saiatzea.
2. Haur horiekiko elkartasuna sustatzea, irakasleak izan ditzaten.

IDEIA NAGUSIAK

1. Sudan Afrikako herrialderik handiena da.
2. Herrialde horretan, gerra piztu zen iparraldekoen eta hegoaldekoen artean, eta gerra horrek urte asko iraun ditu. Pertsona askok beren herriak utzi eta leku seguruagoetara joan behar izan zuten, babes bila.
3. Gerra amaitutakoan, beren lurrera itzultzen hasi dira batzuk. Iristean, dena suntsituta dagoela ikusi dute, eskolak eta ospitaleak falta direla.
4. Eskolez gain, hurrei irakasteko irakasleak ere falta dira; batzuek ihes egin zuten, eta oraindik ez dira itzuli, eta beste batzuk gerran hil ziren.
5. Sudango hurrek irakasleak behar dituzte, berriro ikasten hasi ahal izateko, eta laguntza eskatzen digute.
6. Sudango hegoaldeko hurrekin solidarioak bagara, haur horiek hezkuntzarako eskubidea gauzatzea erraztuko dugu.

LAN EGITEKO PROPOSAMENA

1. Haurrei eskatuko diegu Interneten bilatzeko Lan Koadernoko 3. fitxan Sudani buruz eskatzen den informazioa. Lortutako informazioaren bateratze-lana egingo dugu. Lortutako datuak sailkatuko ditugu: Sudani buruzko datu positiboak eta datu negatiboak. Haurrekin hitz egingo dugu: Zer da positiboena? Zer da negatiboena?
2. Sudango pertsona baten testigantza entzungo dugu. Pertsona horrek Afrikako herrialde horretako errealitateaz hitz egin eta **Elkartasuna Sudango hegoaldearekin** proiektua aurkeztuko digu.
3. Haurrekin hitz egingo dugu: Zer deritzogu Sudango haurren egoerari? Neska-mutil horiei lagundu nahi al diegu? Nola egin dezakegu? Zer elkarbanatu dezakegu haiekin?
4. Ondorioak.

Elkartasuna SUDANGO HEGOALDEAREKIN

Zein kontinentetan dago Sudan?

Zein da Sudango hiriburua?

Zein herrialdeekin egiten du muga Sudanek?

Zeintzuk dira Sudango hizkuntza ofizialak?

1956. urtera arte, Europako herrialde bateko kolonia izan zen Sudan. Zer herrialdetakoa?

Zer aberastasun du Sudanek?

Zer barne-arazo izan du Sudanek azken urteotan?

Sudani buruzko beste informazio batzuk.

4. JARDUERA

HELBURUAK

1. Kanpaina bizi izandakoa ospatzea, fedetik abiatuta.
2. Jainkoaren Hitzean aurkitzea solidario izateko eta neba-arreba gisa bizitzeko deia, Aita bakar baten seme-alaba gisa.

OSPATZEKO PROPOSAMENA

1. Girotzea. Kaperaren erdian Jesusen irudi bat jarriko dugu, egoera latzak islatzen dituzten irudi edo gauzez inguratuta: gosea, biluztasuna, gaixotasuna, kartzela, egarria...(Azken Judizioko testuan agertzen diren egoerak).
2. Harrera - Motibazioa. Kanpaina honen amaieran, Jesusek berarekin egotera gonbidatzen gaitu. Bere etxeko atea ireki, kanpin dendako sarrera ireki, eta gure bihotzak zabaltzeko gonbita egiten digu. Aste hauetan, Sudango errealitatearen bidez hitz egin digu Jainkoak, gizakien sufrimenduaren aurrean ez dagoelako sorgor, barrenak hunkitzen zaizkion Jainkoa delako. Ospakizun honetan haren Hitzaren entzun nahi dugu, gu guztiontzat erronka-konpromisoa ez ezik indarra ere badelako.
3. Abestia.
4. Denon arteko otoitza. Bat-bateko otoitzak esan edo denok batera egin dezakegu otoitz (21-23 orrialdeak)
5. Ebanjelioa: Mateo 25, 31-40.
6. Hitzaren Oihartzuna.
 - *Gose nintzen, egarri nintzen, atzerritarra nintzen...* Zoritxarrez, Kristautasunak 2.000 urte bete baditu ere, Jainkoaren Erreinua ez da gauzatu, eta gure munduan, gehiengoa dira sufritzen dutenak (gosea, egarria, gaixotasuna...). Konturatzen gara errealitate horretaz? Edo geure buruari, geure arazoei begira gaude bakarrik? Kanpaina honen bidez, seguru begirada apur bat altxatzeko aukera izan dugula.

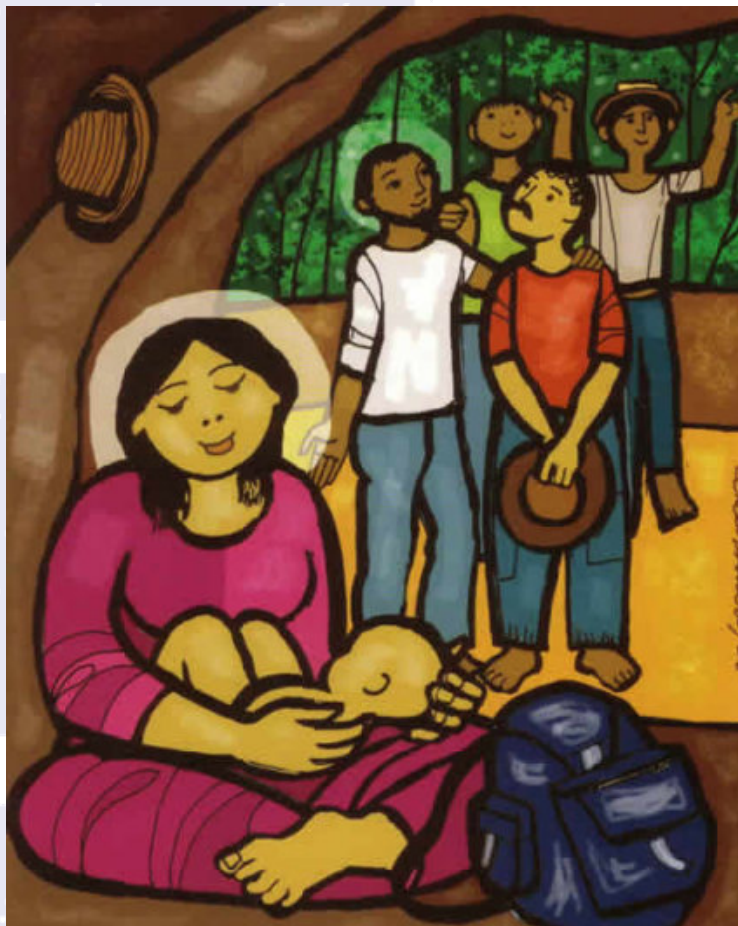
ERREFUXIATUAK

- *Jaten eman zenidaten, edaten eman zenidaten, zuen artean hartu ninduzuen...* Jainkoari eskerrak, mundu honetan dena ez da itzala. Badira pertsona sentiberak, solidarioak, konpromisodunak... sufritzen dauden pertsonengana gerturatzeko direnak. Talde horretakoak al gara? Ziur kanpainak iraun duen bitartean horrelako jokabideak izan ditugula.
- *Nire neba-arreba txiki hauetako bati egin diozuena, neuri egin didazue.* Jainkoa sufritzen duen pertsonarengan dago. Jainkoarengan sinesteak esan nahi du, pertsona ahul eta baztertuen ondoan egotea. Horrela bizitzeak poza ematen du; hala frogatu dugu gure solidaritate-esperezia txikien bidez. Hasi dugun bide horretatik jarraitu nahi al dugu?

7. Otoitzak - Keinua: Entzun dugun Hitzak; orain bat-bateko otoitza egiteko unea da. Otoitz egin ondoren, bakoitzak Jesusen irudia estaltzen duten irudi edo objektuak jaso ditzake. Haren hitzak ekarriko ditugu gogora: Nire neba-arreba hauetako bati egin diozuena...

8. Aita gurea.

9. Agurra.

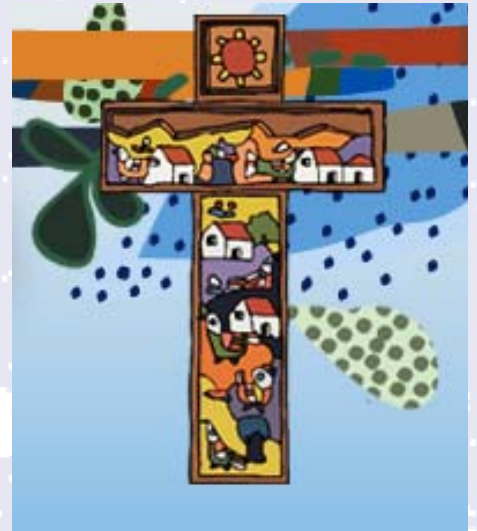
FAMILIA giroaren bila HERRITIK kanpo

OTORITZA

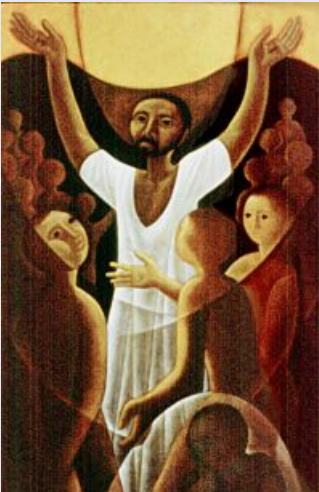
Partekatu, mundu guztia bizi dadin,
hori da, Jesus, gure nahia,
bide hori erakusten diguzu,
gizateria berria sortu dadin.
Biziaren Jauna, lagundu ikusten
gure ogiak eta arrainak;
huskeria dira agian
baina besteekin partekatuz gero,
senide arteko solidaritatearen hazi izango
dira.

Zabaldu, Jauna, gure eskuak
gure ondasunak, gure denbora eta dohainak
partekatu ditzagun,
anaitasunezko mundua sortu dezagun.
Erakutsi zure Erreinua eraikitzen.

Kexatu egiten gara
jatekoa hotz dagoelako edo itxura eskasa duelako,
baina beste batzuek ez dute jatekorik ere .
Guk markako arropak janzten ditugu,
eta beste batzuek, bigarren eskukoak.
Guk ez daukagu boluntario-lanak egiteko astirik;
beste batzuek, ordea, aparteko orduak sartu behar dituzte
etxera ogia eramateko.
Behar duguna baino gehiago gastatzen dugu,
beste batzuek, aldiz, ordu asko egin behar dute lan
gutxieneko soldata irabazteko.
Eskolan gauzak falta direlako kexatzen gara,
hirugarren munduan, ordea, ez dute eskolarik ere.
Eskoletarako irakasle gehiago eskatzen dugu, arrazoiz,
baina herrialde batzuetan ez dute irakaslerik.

ERREFUXIATUAK

Aita gurea, zeruetan zaudena,
seme-alaben artean ogia banatzen duzuna;
erakutsi gure artean gauza bera egiten,
etor bedi gugana zure Erreinua
eta mundu berria sortu
gure gosea ase dezan
gure bizitza pozez bete dezan.
Munduan bada ogirik
dagoen gosea kentzeko lain,
Etorriko ahal da, Aita, Jesusek bezala banatzen dakienik.
Amén.

Maria, zu zara gure bizitzarako eredu.
Emaguzu arnasa gure nekaldietan.
Jaso gaitzazu erortzen garenean.
Izan zaitetz gure lanean gidari.
Eman adorea arrakasta dugunean.
Kontsola gaitzazu huts egiten dugunean.
Lagundu gu garena eta daukaguna partekatzen.
Lagundu sufritzen dutenak senidetzat hartzen.
Esperantzaren Ama, gure bizitza
poz-iturri izan dadila, mundu atsekabetu eta bidegabe honetan.

Jesus, maisu ona,
irakats iezadazu elkartasunean bizitzeko bidea.
Lagun iezadazu nire bihotz gogorra
sufritzen dutenekiko sentikor eta gertuko bihurtzen.
Irakats iezadazu ikusten besteen mina,
sufrimendua eta beharrianak.
Emadazu behar dudan apaltasuna, lagun hurkoari
erruki izateko eta laguntzeko.
Lagun iezadazu gupida izaten eta bestearekin konprometitzen.
Irakats iezadazu solidarioa izaten.
Benetako maitasuna bizitzen,
eta justizia eta Erreinua eraikitzen.

Emakume errefuxiatuak arriskuan

Darfur-eko emakume eta neskato errefuxiatuak etengabeko arrisku larrian daude: bortxatuak izan daitezke edo beste indarkeria batzuk sufritu, baita errefuxiatu-esparruan bertan ere. NBERen segurtasun-indarrak bertan dira, baina Amnistia Internacional erakundeak oraintsu atera duen txosten baten esanetan, hori ez da nahikoa hango segurtasuna bermatzeko.

Erakunde horren txostenean jasotzen denez, errefuxiatu-esparruetako emakume nahiz neskatoek bortxaketak eta bestelako indarkeria-ekintzak jasan dituzte, bai inguruetakoz biztanleen eskutik, bai Chad-eko Armada Nazionaleko kideen eskutik.

Emakume horiek Darfur-etik ihes egin zuten, nazioarteko komunitateak eta Chad-eko agintariek segurtasuna eta babesa emango zietelakoan. Babes hori lortzea, baina, oso zaila izan da, eta erasoak jasaten dituzte, behin eta berriz.

Txostenean jasotzen denez, errefuxiatuta dauden neskatoek irakasleen aldetik eta jasaten dute sexu jazarpenera, errefuxiatu-esparruetako eskoletan bertan. Irakasle horiek nota txarrak jartzearekin mehatxatzen dituzte neskatoak, eurekin sexu-harremanik izan nahi ez badute. Horregatik, asko dira eskoletara joateari utzi diotenak.

Gauza jakina da Chad ekialdeko errefuxiatu-esparruetan dauden emakumeak bortxaketak jasateko arriskuan egoten direla, egurretan edota ur bila joaten diren bakoitzean. Askok ez dakite, ordea, errefuxiatu-esparruak ere ez direla batere seguruak emakume horientzat. Bortxaketak edota bestelako indarkeria-ekintzak jasateko arriskuan bizi dira han ere, senideen eskutik, gainerako errefuxiatuen eskutik, edota erakunde humanitarioetako kideen eskutik, nahiz eta azken horien egitekoa laguntza eta babesa ematea izan.

Chad ekialdean emakumeen eta neskatoen kontrako bortxaketa eta indarkeria-ekintzak gauzatzen dituztenak oso gutxitan eramaten dituzte epaileen aurrera, ezta biktimek berek bortxaketak nahiz bestelako erasoak bertako agintarien aurrean edo esparruetako arduradunen aurrean salatzen dituztenean ere.

Gatazkak ebazteko eta bortxaketak nahiz indarkeria-ekintzak konpontzeko, akordioak "negoziatzen" dira. Metodo tradizionala da hori, eta zigorgabetasuna sustatu eta indarkeria egoerak areagotzeko baino ez du balio.

Amnistia Internacional erakundeak baieztatu duenez, ezinezkoa da errefuxiatu-esparruetan nahiz esparruetik kanpo bortxatutako emakume eta neskatoen kopuru zehatza jakitea; izan ere, oso gutxitan salatzen dira horrelako kasuak, estigmatizatuak izango diren beldur baitira emakumeak, baita euren senideen aldetik ere, horrek dakarren trauma handia izaten baita.

Amnistia Internacional-ek eskaera egin zion Chad-eko gobernuari eta nazioarteko komunitateari, bortxaketak eta bestelako indarkeria-ekintzen aurrean neurri eraginkorrak hartu zituzten, modu sistematikoan gertatzen baitira Darfur-eko errefuxiatu-esparruetan dauden emakume eta neskatoen aurka.

Chad ekialdean Darfurreko 260.000 errefuxiatu inguru bizi dira, emakumeak eta haurrak gehienbat, eta gehienek bost urtetik gora daramatzate bertan. Errefuxiatu horiek 12 esparru desberdinetan sakabanatuta bizi dira, Chad eta Darfur arteko mugan zehar.

Azken sei urteetan, 142.000tik gora dira Sudango Darfur herrialdeetik ihes egin duten emakume eta haurrak, bortxaketak eta bestelako giza eskubideen urraketak atzean utzi nahian, eta segurtasun bila.

Laguntzailen:

San Francisco, 12A-3º
48003- BILBAO

<http://procladeyanapay09-10.nireblog.com/>